

Отчет на Комисията по академична етика към Института по механика при БАН за 2017 г.

През 2017 г. Комисията по академична етика (КАЕ) е провела две заседания, посветени на организационни въпроси и обсъждане на потенциални нарушения на Етичния Кодекс на института. Във връзка със сигнал, подаден през септември 2014 г., относно представяне на доказателства за получена награда от учен от института, след решение на КАЕ на заседание от 20 февруари 2017 г., беше поискано и получено обяснение от ответната страна. Обяснението беше прието от Комисията като удовлетворително. КАЕ не е получила нови сигнали или жалби от служители на института.

През изминалата година са констатирани два случая на удължаване на трудови договори на професори, навършили 65 годишна възраст, за четвърти път при законова граница не повече от три години след навършване на възраст. Тъй като ръководните органи на института носят солидарна отговорност за подновяването на договори на учени, те следва да намерят законосъобразно решение за назначаване на длъжност със съответно трудово възнаграждение на колегите, навършили 68 годишна възраст, като им запазят условията за научна дейност и подготовка на научни кадри, без да се нарушават действащите закони на Република България, както е в случая.

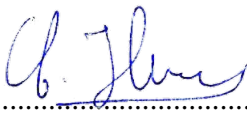
Като не особено удачна промяна в нормативните документи на института бихме посочили последната редакция на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности. В чл. 15, допълнителните изисквания за кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент“ и „доцент“ за пореден път са променени от задължителни (версия 09.07.2015 г.) в препоръчителни (версия 16.02.2017 г.), без учените в ИМех да са надлежно информирани за тези промени, както и за мотивацията която стои зад тях. Според Европейската харта на учените-изследователи, легитимно и повече от желателно изискване е ръководните органи на института да осигурят достатъчна прозрачност и отчетност за своите действия и за тяхната мотивация пред учените, които са ги избрали. За съжаление, в този случай това не е направено.

Честите промени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в института създават впечатлението, че тези важни за кариерното развитие на учените документи периодично се прекрояват, не за да гарантират качествен научен състав на института, а за да удовлетворят личните амбиции и интереси на определени учени. Липсата или заобикалянето на ясни задължителни критерии за заемане на академични длъжности е дала и дава възможност за прояви на фаворизиране и спорни решения на съответните органи. Подобни действия са и една от основните причини за предстоящото въвеждане на задължителни национални

изисквания към кандидатите за заемане на академични длъжности от страна на законодателя.

Въпреки гореспоменатите пропуски, Комисията е на мнение, че като цяло, нивото на академичната етика в института по механика остава задоволително в сравнение със средното ниво в Академията и незадоволително в сравнение със средните Европейски стандарти. По-подробен анализ на състоянието на академичната етика в института ще бъде представен на Общо Събрание на учените през месец март, когато изтича мандата на настоящия състав на КАЕ.

Отчетът е приет на заседание на КАЕ от 17.01.2018 г.

Председател на КАЕ: .....

/доц. д-р Светослав С. Николов/